

[Undervisningsministeren.]

Saa stolt som en Frue, den anden svarer: saa blid som en Due. Ved den første Linie tænkte jeg uvilkaarligt paa det ærede Medlems første Tale og ved de sidste Ord paa den sidste. Det hele, der havde været det ærede Medlem og mig imellem, var jo lutter Misforstaaelser. Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa det, det ærede Medlems Tale endte med en Forsonings-Scene for aabent Tæppe, og jeg synes, at dette Slutningstableau var saa smukt, at jeg ikke vil forstyrre det.

Endnu har jeg kun et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Julin, der fremdrog Spørgsmaalet om Forfatterunderstøttelser og ønskede af mig, at jeg skulde afgive et lignende Tilsagn som min ærede Forgænger, kort før han gik af, nemlig om at nedsætte et Udvalg til Revision af de hidtidige Bestemmelser, den hidtidige Praksis. Jeg kan ikke tilfredsstillende det ærede Medlem Hr. Julin, fordi det forekommer mig, at et saadant Udvalg er overflødig, og for øvrigt er jo netop det ærede Medlem og hans Partifæller meget ofte betænkelige ved det, man kalder Kommissioner, Nævn, Udvalg. Det vil sige, man er det kun, naar det er andre, der nedsætter dem og man ikke selv har nogen Interesse deri; har man selv Interesse af dem, er det en udmærket Ting. Men jeg synes, som sagt, at i dette Tilfælde er et saadant Udvalg overflødig, for jeg har i Sommerens Løb, i den Tid, jeg hidtil har været Undervisningsminister, haft Lejlighed til at undersøge dette Spørgsmaal temmelig grundigt, og det ligger i Virkeligheden ganske klart. Man kan skride til Ændringer, til en Revision eller til en Reform, naar man har Lyst til det og kan blive enig derom. Jeg har ladet udarbejde en historisk Oversigt over de forskellige Former for disse Forfatterunderstøttelser fra Finansaaret 1875—76 og til nu, tillige med visse Tanker om, hvordan en Forandring helst burde foregaa, og jeg er meget villig til at levere dette Materiale til Finansudvalget og ogsaa meget rede til at optage en Forhandling med Finansudvalget om dette Spørgsmaal, men jeg synes, at et Udvalg er overflødig, naar man har hele Materialet. Jeg vil gerne optage en direkte Forhandling med Finansudvalget, hvis det ønskes, for ogsaa efter min Mening er den hidtidige Form ikke tilfredsstillende. Igennem de to Menneskealdre, som jeg her omtalte, har Formen stadig været skiftende, og man har stadig været utilfreds med det, man kom til. Det er gaaet frem og tilbage og op og ned. For Tiden ydes der — jeg ser bort fra Til-

skud til Foreninger og Tidsskrifter og ganske specielle Bevillinger paa Aaremaal til bestemte Arbejder — følgende Bevillinger: For det første: legale personlige Bevillinger, altsaa bevilgede paa Finansloven til bestemte Personer, nemlig a) livsvarige Hædersgaver til et Beløb af 3 600 Kr., b) faste aarlige Understøttelser til et Beløb af 103 300 Kr. og c) 3-aarige Understøttelser til et Beløb af 27 700 Kr. For det andet: kollektive Bevillinger, hvoraf der administrativt uddeles Understøttelser for det enkelte Aar, nemlig a) til bestemte Arbejder og til Videreuddannelse 12 600 Kr. og b) til Rejseunderstøttelser 9 000 Kr. Denne Inddeling har været gældende siden 1922, og da erklærede Undervisningsminister Appel, at han vilde tage sagkyndig Hjælp ved Bedømmelsen af, hvilke Forfattere der kunde betragtes som værdige, i alle Henseender kvalificerede til Statsunderstøttelse, han vilde gøre det med Hensyn til de faste Understøttelser, og siden den Tid har Undervisningsministeriet haft et Konsulent-Udvalg, bestaaende af de tre litterære Professorer: Vilhelm Andersen, Brix og Valdemar Vedel. De er ikke blot blevet raadspurgt med Hensyn til de faste Understøttelser, men ogsaa med Hensyn til de 3-aarige. Denne Ordning har, som sagt, bestaaet siden 1922, men der er stadig Utilfredshed med Ordningen, og jeg erkender, at der ogsaa kan være Grunde dertil. Der er noget lidet tiltalende ved det, som man i hvert Fald paastaar, og som Ordningen mistænkeliggøres med, at der sker Tuskhandler, Byttehandler mellem de forskellige Retninger og Partier: Giver du min Mand, giver jeg din Mand o. s. v. Det er i hvert Fald en udbredt Opfattelse, selv om det maaske er en uberettiget Mistænkeliggørelse; jeg har ikke haft nærmere med disse Forhold at bestille. Og dernæst har jo den nuværende Ordning givet Anledning til, ja, jeg kan godt sige, til Diskussioner, Strid, Meningskamp i Befolkningen, ogsaa til Afstemninger her, hvor menneskelig Dumhed og Fejghed har givet sig højst utiltalende Udtryk. Saa kunde vi komme til en bedre Ordning, skulde jeg i højeste Grad ønske det.

Jeg mener, at vi i vort Land med vort stærkt begrænsede Bogmarked maa have Forfatterunderstøttelser, og jeg mener, at de bør være saa rundelige, som de statsfinansielle Forhold paa nogen Maade tillader det. Om Formen for deres Uddeling er jeg særdeles villig til at forhandle med det ærede Finansudvalg. Jeg har Materialet i Orden, alt det Materiale, som et Ud-